



Aan
Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Drs. H.M. de Jonge
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

Onderwerp: verzoek tot aanpassing inreisbeleid reizigers naar Bonaire

Kralendijk, 28 april 2021

Geachte heer De Jonge,

De Centraal Dialoog van Bonaire heeft u op 9 februari 2021 verzocht het testbeleid voor reizigers naar Bonaire te wijzigen. We zijn u erkentelijk dat u dat verzoek heeft ingewilligd. Daardoor weten reizigers vanuit Nederland en de ons omringende eilanden de weg naar Bonaire weer te vinden, zij het in zeer beperkte mate.

Met deze brief verzoeken we u om nog een wijziging door te voeren, zodat ook Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen hun vluchten naar Bonaire weer zullen starten. Concreet vragen we u om aan de huidige bepalingen toe te voegen dat volstaan kan worden met een PCR-test binnen 72 uur voor vertrek, waarbij vervolgens direct bij aankomst een antigeentest ondergaan moet worden. Ook vragen we u om de vervoerder niet langer juridische verantwoordelijk te stellen voor het testbeleid.

Hierna lichten we verder toe waarom deze maatregelen voor de economie van Bonaire van heel groot belang zijn. Ook leggen we uit hoe dit op een verantwoorde manier kan plaatsvinden, zonder grote risico's voor de volksgezondheid.

Groot belang economie Bonaire

Het huidige beleid heeft er niet toe geleid dat Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen hun vluchten naar Bonaire hebben opgestart. De belangrijkste reden hiervoor is de logistieke

onmogelijkheid om aan de testvoorwaarden te voldoen omdat het in Amerika niet mogelijk is binnen 24 uur een testuitslag te krijgen. Ook zijn Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen niet bereid om de juridische aansprakelijkheid te aanvaarden voor het vervoeren van passagiers die mogelijk niet (volledig) voldoen aan de inreisbepalingen van de bestemming.

Bonaire stelt zich hiermee buiten de markt van toeristische bestemmingen in het Caribische gebied voor de Amerikaanse reiziger. In verhouding leveren Amerikaanse toeristen juist een grote bijdrage aan de economie van Bonaire vanwege hun bestedingspatroon.

De huidige economische situatie van Bonaire is zorgwekkend:

- Het GDP daalt naar verwachting met netto 26%¹
- De tegemoetkomingsregelingen zoals TVL en NOW lopen af in juli 2021. Het is zeer onzeker dat voor die tijd de lokale economie zich hersteld zal hebben.
- Op een bevolking van slechts 21.000 inwoners:
 - o zijn er momenteel ca. 700 ondernemers die \$ 761 per maand aan inkomsten ontvangen (zelfstandigensteun).
 - o zitten er ruim 2.000 werknemers in de loonderving vanwege Covid. Voor hen is geen werk, ze ontvangen tot 12 juli nog steun.
 - o zijn er ca. 400 gewezen werknemers waarvoor geen enkele regeling (meer) is. Op Bonaire betekent dat geen inkomen en geen sociaal vangnet.
 - o doen 800 huishoudens maandelijks een beroep op de voedselbank en worden 700 kinderen op school van een ontbijt voorzien, omdat ze dat thuis niet kunnen krijgen.

Toerisme is de grootste economische activiteit op Bonaire. Naast het hierboven aangegeven effect dat er momenteel geen Amerikaanse toeristen komen is ook het aantal toeristen vanuit Europa schrikbarend afgenomen.

In de zomer zullen de Europese landen hun grenzen weer openen. Bonaire zal op dat moment de Nederlandse markt verder kwijtraken, vanwege de eenvoudigere reisvoorwaarden (mogelijkheid eigen vervoer, betaling/vergoeding voor testen door reisorganisaties, zomerweer in Europa). De trend dat veel toeristische bestemmingen het inreisbeleid aanpassen voor personen die aantoonbaar gevaccineerd zijn is een verdere bedreiging voor Bonaire als toeristische bestemming.

Gezien de 'bookingswindow' van minimaal ca. 3 maanden, is duidelijkheid over de toegangsvoorwaarden in juli 2020 op zeer korte termijn noodzakelijk.

¹ Preliminary Socioeconomic Assessment COVID-19 PDNA Bonaire March – December 2020, een onderzoek dat het openbaar lichaam Bonaire in samenwerking met The World Bank en het World Food Program heeft laten uitvoeren

Verantwoorde uitvoering zodat gezondheidsrisico's beperkt zijn

De grote schade die onze kwetsbare sociale economie momenteel oploopt, kan door een relatief eenvoudige aanpassing van het inreisbeleid voor ons eiland worden verzacht. Dat kan zonder dat het huidige lokale besmettingsrisico met COVID-19 verhoogd wordt vanwege de volgende factoren:

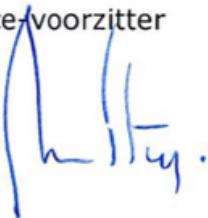
- Bonaire heeft alles op orde om reizigers bij aankomst een snelle antigeentest of een PCR-test af te nemen.
- Isolatie en quarantaine voor de opvang van bezoekers die positief getest worden is volledig geregeld. Hierbij hebben ondernemers op Bonaire de bereidheid uitgesproken om eventuele kosten die gemoeid zijn met de niet-medische huisvesting voor quarantaine en isolatie, al dan niet volledig, voor hun rekening te nemen.
- De verwachting is dat rond 1 juni minimaal 75% van de bevolking volledig gevaccineerd is. Er wordt zwaar ingezet om de vaccinatiebereidheid van de bevolking verder te verhogen (naar 85%).

Over de bovengenoemde werkwijze is overleg geweest met de Afdeling Publieke Gezondheid Bonaire.

Wij zijn ervan overtuigd dat we met bovenstaande regelwijziging en werkwijze reizigers vanuit Amerika op een volksgezondheidstechnisch verantwoorde wijze kunnen laten inreizen waarmee voorkomen wordt dat nog meer gezinnen op Bonaire beneden de armoedegrens moeten leven. We doen dan ook als Centraal Dialoog een dringend beroep op u om deze aanpassing door te voeren.

Hoogachtend, namens de Centraal Dialoog Bonaire,

Mervyn Stegers
vice-voorzitter



Marga Buys-Trimp
secretaris



Een afschrift van deze brief is verstuurd aan:

- Het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat: dhr. Van der Heul (w.vanderheul@minezk.nl)
- Het Ministerie van Sociale Zake en Werkgelegenheid: dhr. Breure (JBreure@minszw.nl)
- Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties: dhr. Oenema en dhr. Bongers (Rintje.oenema@minbzk.nl en Bart.bongers@minbzk.nl)
- Het Ministerie van Financiën: mw. De Clercq (s.l.clercq@minfin.nl)
- De Commissie Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer: cie.kr@tweedekamer.nl

De Centraal Dialoog Bonaire is een lokale overlegtafel waarin deelnemen het openbaar lichaam, vakbonden, vertegenwoordigers van werkgevers en Kamer van Koophandel. Partijen beogen met de Centraal Dialoog door consensus bij te dragen aan een sociaal, economisch en ecologisch duurzaam Bonaire. Voor meer informatie:

<https://www.centraaldialoogbonaire.com>